

AZ ANYAKÖNYBEN OLVASTUK

Bokod: megkeresztelték Boros Hunort

Dad: megkeresztelték Györe Flórát

Házasságot kötött Forgács József és Varga Éva

Ifj. Szűcs Attila és Berei Alíz Barbara

Kisbér: megkeresztelték Szarka ramónát és Szarka Renátát

Házasságot kötött Szileszki Tamás és Tükrösi Anett

Eltemették Malomsoki Mihályt

Nagyigmánd: Eltemették: Orbán József

Szeptember 22-én,
17.00 órakor
Tatabányán,
a Vértess Agorájában
a reformáció 500. éves
évfordulója alkalmából
kiállítás nyílik
a Tatai Egyházmegyeről.

A RÉDEI TÁBOR

„Nézd, hogy zsidog az utca!

Mennyi lányka, fiúcska!

Rétre mennek labdázni,

fogócskázni, cicázni.” – mondja Gazdag Erzsé, Nyár című versében.

Rédén, 2017. július 17 és 23. között nem csak labdázni, fogócskázni és cicázni mentek a gyermekek, hanem a Református Gyerekhétre is, ami idén a Hullámok hátán nevet viselte, és bizony vizes volt minden, ami csak lehetett!

Minden reggel 9 órakor gyülekeztünk a templom udvarán egy reggeli frissítő, ébresztő játékokra - ezt még szárazon megúsztuk! Ez után a templomban folytatódott a délelőtti, néhány szép énekkel. A tábor nevéhez hűen az ezt követő bibliai történetekben is megjelent a víz valamilyen formában. Hétfőn a vizek teremtéséről és az élet vizéről, kedden a csodálatos halfogásról, szerdán Jézus tengeren való járásáról, csütörtökön Jézusról és a samáriai asszonyról hallottunk, pénteken pedig arról, hogy Jézus hogyan csendesítette le a tengert.

Miután a történetek elmesélése után egy kicsit mi is átéltek a csodákat, minden nap megtanultunk egy aranymondást, mely egyfajta iránytű is az életre, az előttünk álló új tanévre, és újabb bizonyosság nyerése arról, hogy az Úristen minden pillanatban velünk van,

vigyáz ránk.

Ezt követően a finom tízórai, egy kis játék és néhány egyszerű ismétlődő kérdés következett, majd 2 csoportra osztottak a táborozók: a kisebbeket kézműveskedés, kreatívkodás várta, míg a nagyobbak családi hangulatban beszélgettek, magasztalták az Urat.

A papírhalacska, a fából faragott kishajó, a buborék kigyó, a krepp papíros szökőkút, a medúza és a csipész cápa elkészítésének fáradalmi után ebéd várt bennünket.

Miután a pocakokat kellemes megtöltöttük egy-egy kihívással kellett szembenéznünk hétfőtől péntekig, ugyanis idén ünnepelehetjük a reformáció ötszázadik évfordulóját, ami bizony igen neves alkalom! Hétfőn 500 méter futás, kedden 500 másodperc Bibliaolvasás, szerdán 500 palacsinta megsütése és szétosztása, csütörtökön az 500-as szám emberekből való megformálása (és persze fentről való fényképezése), pénteken pedig egy reformációval kapcsolatos kvíz volt a nagy feladat. Bátoran és büszkén mondhatom, hogy mi bizony derekasan álltuk a próbát, és teljesítettük az összes kihívást, tisztelegve ezzel a reformáció, valamint Kálvin és Luther emléké előtt is.

A kihívások fáradalmait késő délutáni tartó játékokban pihentük ki: ejtőernyőztünk, óriásbuborékot „fújtunk”,

habfürdőztünk a tűzoltók közreműködésével, kareoke partyt rendeztünk a legvizesebb dalokkal, tollas labdázunk és vízibombáztunk, amikor csak lehetett.

Aztán elérkezett a szombat is, amikor nem a víz „jött” hozzánk, hanem mi látogattunk el a festői környezetben lévő Hubertlaki-tóhoz, melyet a bakenyi gyilkos-tónak is neveznek. Itt aztán szalonnát süttöttünk, kirándultunk, és megcsodáltuk az Úr által teremtett gyönyörű erdőt, mezőt. Remek nap volt, kellemesen elfáradtunk!

Vasárnap végül a délelőtti Istentisztelet keretein belül énekeltünk közösen még néhányat a táborig dalokból, és hálát adtunk a Teremtőnek a táborért, a jó időért, az egészségünkért és természetesen a vízért is.

Azt hiszem, minden felnőtt és táborozó gyermek nevében mondhatom, hogy igazán hamar elrepült az idei Gyerekhét. Mókából, kacagásból, vízből és az Úr kegyelméből sem volt hiány! Hála a jó időért, a gyermekekért, a sok-sok elpancsolt vízért, és minden segítőért, aki valamilyen formában hozzájárult ahhoz, hogy a Hullámok hátán tábor is igazán felejthetetlen maradjon! Jövőre, (ugyan ekkor), ugyan itt! SDG!

Balogh Réka, segítő

Újságunkat – hirdetőinknek és alapítványunk támogatóinak köszönhetően – ingyenesen juttatjuk el olvasóinkhoz!

Hét Határ Református hitéleti lap. Megjelenik minden hónap első vasárnapján Ács, Ászár, Bana, Bábolna Bokod, Csép, Császárs, Dad, Ete, Kisigmánd, Kisbér, Kömlőd, Környe, Környebánya, Nagyigmánd, Oroszlány, Réde, Vértesskethely, Szákszend, Tárkány reformátusai közt

Kiadó: "Közelebb Egymáshoz" Alapítvány 2941 Ács, Fő u. 71. Felelős kiadó: **Gerecsei Zsolt** elnök

Szerkesztőség: 2853 Kömlőd, Perczel u. 26. tel.: 06-34/578-503 fax.: 06-34/470-543 email: hethatarlap@gmail.com

Felelős szerkesztő: **Bogáth István** Nyomtatás: MONTÁZS Press Kft. Oroszlány tel.: 20/454-35-41 Molnár Ferenc ügyvezető

Internet elérhetőség: www.hethatar.refdunantul.hu

ISSN 1417 - 7641

Református hitéleti lap

XXI. évfolyam 9. szám

2017. szeptember

SÁRKÖZY JÓZSEF FŐGONDNOK NYUGALMA

Mintegy ötven év megaláztatása után a kömlői református temetőben díszsírhelyben került reményeink szerint végső nyugalomra Sárközy József és családjának földi maradványai.

A történet hosszú és szövevényes, telis-tele érhetetlen és magyarázhatatlan történetekkel.

Kömlődön azt a temetőt ahová **Sárközy Józsefet (1802-1867)** egykori országgyűlési képviselőt, alispánt, a Dunántúli Református Egyházkerület Főgondnokát halála után eltemették mai is a köztudatban „Sárközy” temetőnek hívják.

Sajnos csak a köztudatban, hiszen ez a temető ma már nem létezik. Nem létezik bár az egykor ide temetett elhunytak maradványai még mai nap is ott vannak. Ma már csak elföldelve, mert síremlékeik, legalábbis azoknak a töredékei ma az egykor a Termelőszövetkezetnek épített istállók alapjait erősítik. A temetőt ugyanis elvették a Kömlői református Egyházközségtől. Éppen úgy, mint a másik kettőt. A szövetkezeti idők idején lánctalpas bulldózerrel tették a földdel egyenlővé az egykori sírkertet.

Mindössze nyolc sírhely maradt érintetlenül. Közöttük volt a főgondnok úr és családjának sírboltja is.

A rendszerváltás idején két temetőt visszakapott a gyülekezet, míg a szóban forgót nem!

A hivatkozás az volt, hogy a földhivatali papírokon ez a terület már nem temetőként szerepel és így nem esik az egyházi ingatlanokat kárpótló törvény hatálya alá.

Hiába volt minden kérés többek közt az akkori szövetkezeti vezetők felé. Hiába volt a kérés az akkori kormányzat és

miniszterelnök felé (Kr.u. 2000.)

Hiába volt a bírósági kereset. Egyik sem talált megértő fülekre és lelkekre. Az utóbbit meg egyszerűen elutasították.

A szövetkezeti időkben tehén karámmá változott temetőben lévő elhunytak földi maradványai meg csak várták a jobb időket.

A tehetetlenség éveit eladásra került a volt TSZ tehenészeti telepe. Úgy egyben, ahogy volt. Istállóstul, kifutóstul, temetőstül.

Az új tulajdonos jóhiszeműen megvásárolta, nem is tudván temetőt is vesz. Honnan is tudhatta volna, hiszen a TSZ vezetők nem mondták, (miért is mondták volna?) Nekik a jó pénz kellett! A telekkönyvben, mint már említettem ezt a tényt régen törölték, átfirták! Persze a halottak nem tudtak szólni. Mindenképpen nyugalmasabb idők következtek be hiszen már nem a tehén trágyája borította a területet hanem az új tulajdonos kaszálót hozott létre itt, s nem háborgatta a területet. (Hála legyen érte!)

A területen azonban most is állattartó telep működik. Ennek viszont nagyon

szigorú szabályai vannak, különösen azon tekintetben hogyan lehet ott közlekedni idegeneknek.

Gondolatainkban felmerült egy emlékpark megépítése a még meglévő síremlékek körül. Ezt azonban hosszú egyeztetést követően el kellett vetni, hiszen a terület akkor sem lehetett volna nyitott, nem lehetett volna látogatni a síremlékeket.

A REFORMÁCIÓ 500 kapcsán újra előjött a megoldás megkeresése.

A terület tulajdonosával a többszöri egyeztetést követően megállapodás született, amely szerint a még meglévő sírköveket elszállítjuk, Sárközy József főgondnok és családja földi maradványait exhumáljuk és méltó helyen, díszsírkertben helyezük el. Ezt a gondolatmenetet Steinbach József püspök Úrral is átbeszéltek és az Ő egyetértését bírva a szervezést folytattuk.

Az események felgyorsultak és 2017. augusztus 14-én a sírboltot felnyitottuk és a földi maradványokat kiemeltük.

2017. augusztus 23-án református szerzővel, Gerecsei Zsolt egyházmegyei főjegyző igei szolgálatával a gyülekezet közönsége részvételével az újra temetést elvégeztük.

A megépített díszsírkert természetesen folyamatosan és szabadon látogatható. Sikeresen megoldani, hogy az egyházkerület egykori főgondnokának földi maradványai a méltatlanságból méltó helyre a református temetőbe kerüljenek.

Istené legyen a dicsőség, hogy a gyülekezet az önkormányzat és a tulajdonos együttgondolkodása meghozta a megnyugtató megoldást.

Bogáth István gondnok

IN MEMORIAM DEÁK GYÖRGY

2017. július 14-én 15:00-kor a dadi református temetőben vettünk végső búcsút Deák György tiszteletbeli dadi gondnokunktól, aki erősen meghatározó tagja volt nem csak gyülekezetünknek, hanem családjának, ismerőseinek is. A Hét Határ kiskör szinte valamennyi tagja előtt ismert volt. Sokan tisztelték, szerették, hiszen mindenkivel szívesen elbeszélgetett. Most a család engedélyével közre adjuk a temetésen elhangzott ígéhirdetést.

Megrendülve, fájó szívvel, de Isten akaratában megnyugodva álljuk most körül Deák György, Gyuri bácsi, gondnok úr koporsóját, akit tragikus hirtelenséggel hívott haza a mi Urunk 84 évesen.

Ebben a nehéz órában most is engedjük, hogy megszólaljon és vigasztaljon Isten Igéje, mégpedig elhunyt testvérünk sokat emlegetett Igéjén keresztül **Zsolt. 37,25: „Gyermek voltam, meg is öregedtem, de nem láttam, hogy elhagyatottá lett az igaz, sem azt, hogy gyermeke koldussá vált.”**

Az előbb hallott Ige csodálatosan összefogja, jellemzi Gyuri bácsi életét. A hívó ember bizonyágtétele ez, amely leírja az Úr Isten igyekezetét, mikor egyengeti az útját a hozzá igyekvőknek. Ilyen volt a zsolttáros is, aki ezzel kezdte: **„gyermek voltam.”**

A gyermekkor nagyon meghatározza az ember egész életét. Ezért nem mindegy, hogyan is telnek el a gyermekévek. Gyuri bácsi gyermekévei nem voltak irigylésre méltóak, korán megízlelte a fizikai munka nehézségeit, mégis örömmel végezte. Korán hozzászokott a földműveléshez, és életének legvégéig gyakorolta, gondozta a kertet, szőlőt. Fiatalokat megszágyenítő módon dolgozott úgy, hogy közben szeretete a munkát.

De ugyanígy a lelki táplálékot is korán magához vette, szülei – akiket rendkívül tisztelt – megmutatták a Krisztushoz vezető utat, és a gyermekévek alatt megízlelt lelki eledelre élete végéig vágyott, mert tudta, hogy ez a lelki táplálék mi mindenre ad erőt:

erősítette őt a háború borzalmainak átsegítésében, melynek szemtanúja volt ez a lelki eledel segítette őt át a kommunizmus idején való üldöztetés, beszolgáltatás, kizsákmányolás elviselésében

sében

Isten Igéje tette őt hűségessé feleségéhez, családjához, falujához, gyülekezetéhez

És mert számára sokat jelentett ez a lelki eledel, ezt az Isten-szeretetet próbálta átadni gyermekeinek, unokáinak. Nem volt tökéletes apa, mint ahogy mi sem vagyunk tökéletes szülők, de a maga egyszerűségével igyekezett. Ahogy tőle telt... neki is voltak harcai, küzdelmei, bukásai, de tudta, hogy honnan lehet erőt meríteni a folytatáshoz, hol kaphat bocsánatot vétkeire.

Ezért szeretete az Isten házáat, mert ott megnyugvást kapott. És Isten alkalmának látta őt arra, hogy 36 évig szolgálja gyülekezetünket gondnokként, harangozóként, feleségével: Erzsike névvel takarítóként. 36 évig volt órallója egyházközségünknek, sok itt szolgált lelkes tanácsadója, munkatársa. Lelkészcsoportok jöttek-mentek, de ő mindig kitartott elvei mellett, melynek középpontjában az volt, hogy a gyülekezetnek jó legyen. Amíg egészsége engedte, számtalan gyülekezeti munkának volt szervezője, részese, mindig első volt, aki megjelent a munkálatoknál. Ennyit számít egy Istentől indult, Istenre figyelő gyermekkor.

„Meg is öregedtem...” folytatódik Igénk. Sajnos sokan ezt már nem mondhatják el. Istennél vannak az idők kimérve, és mindig az Ő kegyelme az, ha valaki ezt elmondhatja: megöregedtem. Sokféleképpen lehet megöregedni: lehet megkeseredve, hitetlenül, az életéről lemondóan, de lehet úgy is, ahogyan láttuk Gyuri bácsit; az élettel betelve, friss szellemi épséggel, jó humorral, békességgel a család szeretetének gyűrűjében körülveve. Kimondhatatlan ajándéka ez Istennek.

Az Isten hűsége változatlan, csak mi változunk; megöregszünk, a körülmények változnak, de Isten tegnap, ma és mindörökké ugyanaz. Erről a hűségről tesz tanúbizonyságot a zsolttáros, és ezt tapasztalhattuk meg mi is hazahívott testvérünkkel együtt.

Gyuri bácsi nem hagyta el a Bibliát sem otthon a családjában, ahol családfőként maga köré gyűjtötte az övéit, és igeolvasással énekléssel vezetgette kis családját, és nem hagyta el a Bibliát a szülőben sem, ahol pihenésképpen is azt olvastatta. Ellensége

volt a mai rohanó világnak, mert a beszélgetés, a találkozás híve volt. Hálásan tekintett arra, aki benyitott hozzá – akár a házukba a kiskonyhába, akár a prэшázba.

Ezért lehetett igaz rá Igénk második fele: **„...nem láttam, hogy elhagyatottá lett az igaz, sem azt, hogy gyermeke koldussá vált.”** Sokszor meglopták Gyuri bácsit. Már gyermekkorban átélte ezt: édesapja hadifogságba, édesanyja börtönbe került ártatlanul, később a rendszer semmizte ki többször is, de nem lett elhagyatottá, sem koldussá. Sőt, a falu legismertebb és legtiszteletre méltóbb lakosa lehetett.

„Gyermek voltam, meg is öregedtem, de nem láttam, hogy elhagyatottá lett az igaz, sem azt, hogy gyermeke koldussá vált...” Az igazak segítséget kapnak az ÚRtól, erőt a szükség idején. Megsegíti az ÚR, megmenti őket, megmenti a bűnösöktől, megszabadítja őket, mert hozzá menekülnek...

Mindig kirendeli azt, amire szükségünk van. Csodálatosan kirendeli. **„De akit az ÚR szeret, annak álmában is ad eleget.”** - azaz úgy, hogy az észre sem veszi. Így hívta haza, álmában az Úr Gyuri bácsit, július 9-én szombat kora délután, ahogyan sokszor elmondta, kérte, imádkozta: „Csak azt adja meg az Úr, hogy ne szenvedjek, hanem békésen, ahogyan édesanyám is hazament, hogy elaludt.” – mondta el sokszor.

Hálaadással búcsúzzatok hát tőle mindannyian:

Felesége, akivel 56 évig éltek hűségben, és kitartottak egymás mellett minden körülmények között gyermekei: Csilla, Gyuri, Bálint, Veronika

7 unokája, akiket nagyon szeretete, és büszke volt rájuk

közeli és távoli rokonok, szomszédok, Barátai és ismerősei

Tatai Egyházmegye gyülekezetének azon tagjai, akikkel nagyon sok konferencián és egyházmegyei rendezvényen vett részt közösen.

Végül búcsúzik tőle a Dadi Református Gyülekezet is, amelynek egész életében hűséges tagja, presbitere, gondnoka volt

Kovács Tamás dadi lelképásztor

ÚJ HARANG BOKODON

Felejthetetlen, emlékezetes, élményekben gazdag napja volt 2017. augusztus 20-án az Evangélikus Gyülekezetnek Bokodon.

A délelőtti Istentiszteleten *Szemerei János*, az Evangélikus Egyház Nyugati (Dunántúli) Egyházkerület püspöke hirdette az igét. Délután került sor az új harang felszentelésére, *Szarka István* esperes szolgálatával.

A meglévő két harang mellé, most egy harmadik került. Ezzel visszaáll a megszokott rend, hogy bizonyos alkalmakkor, három harang hívogat. A harang különleges hangszer **„Az Isten ve-lünk!”** Ezzel a sóhajjal emeltek kalapot elődeink, a szántó-vető emberek, amikor harangszót hallottak.

Az új harangot ez év július 18-án, ünnepélyesen fogadták a parókia udvarán. A presbitérium meghívása alapján, szép számú közön-ség vett részt a fogadási ünnepségen.

Nyári egyházi táborozáson itt lévő gyermekek 50 tagú kórusa, erre az alkalomra betanult énekeket adott elő. Hálaadó imát mondott *Kósa Gergely* helyi lelképásztor, aki 8 év után más beosztásba távozott és *Juhász Dénes* az egyházközség jövődjéért lelképásztor. *Zsebők István* a gyülekezet felügyelője ismertette a templom harangjainak történetét:

Az első írásos hivatkozás a harangokra 1746-ra szól, azonban az ellenreformáció eseményei során feltehetően elvetették azokat. Ezek után a gyülekezet első harangját 1768-ban öntötték. Az akkori templomnak még tornya nem lévén, vélhetően még haranglábon működött. A harangöntő mester: Eberhard Henrik volt.

A második harang 1802-ben került az újonnan épült templom tornyába. Súlya 375 font (170 kg). A harmadik harangot 1808-ban szerelték fel, súlya: 315 font (143 kg).

Az új harangok beszerzését –korábbiak pótlására - 1857-ben (2db) és 1871-ben (1 db) végezték el. Pozdech József vállalkozása keretében. A harangokat nem ő öntötte, azonban saját tartószerkezettel szállította.

A I. világháború során két harangot vittek el, pótlásukra 1925-ben került sor. Az 1871-ben felszerelt és megmaradt harang mellé 1db 478 kg-os és 1db 120 kg-os került. A harangöntést *Seltenhoffer Frigyes* és *Fiai* végezték Sopronban. (A nagyharang 478 kg, „A” hangú. Ez szólt a Kossuth Rádióban 2007. december 12-18-ig a „délidőben megszólaló harangként”. A középső harang kb. 200 kg, D hangú.)

A II. világháborúban a kisharang esett

áldozatul, amelynek helyére került a mostani újharang, amelyet a hívek adakozásából valósítottak meg. Az új harang 115 kg, „F” hangú, *Gombos Miklós* aranykoszorús harangöntő mester műhelyében öntötték, Órbottyánban.

A harang felső részén a perem alatt, levélmotívumos díszítés, közepén megszakítva, ott látható a magyar koronás címer, majd a felírat: *Egyedül Istené a dicsőség, Bokod 2017*, a köpeny alsó részén: virágmotívumos díszítés, alatta az írás: *öntötte, Galambos Miklós harangöntő mester Órbottyánban.*

A harang másik oldalán, az evangélikus egyház jelképe a LUTHER RÓZSA látható.

A harangszentelő és hálaadó ünnepségre zsúfolásig megtelt a templom, jelen voltak, a meghívott vendégek, valamint a település másvallású lakosai is. Kezdeti énekként, felcsendültek *„Nagy hálát adjunk az Atya Istennek”* című ének örökbecsű dallamai, a Csákvári Evangélikus Kórus szolgálatával.

A hálaadó igét: Pál apostol, Korinthusiakhoz írt első levelének 13. fejezete alapján hirdette *Szarka István* esperes. Hangsúlyozta, hogy három, illetve négy dologért kell most hálát adnunk. Az

orgonaszekrény restaurálásával befejeződött a hangszer teljes restaurálása, megtörtént a parókia tetőzetének cseréje, új harang került a másik kettő mellé, a negyedik, pedig hogy szolgálatba állt *Juhász Dénes* fiatal lelképásztor. Megköszönte azt a folyamatos, állhatatos munkálkodást, amely a helyi gyülekezetet jellemzi. Így fogalmazott: jó Bokodra jönni, harangot szentelni pedig külön kegyelem!

A felszentelő áldást követően felcsendült az új harang, majd együtt harmóniába olvadt össze mindhárom hangja.

Áldást mondott *Juhász Dénes* helyi és *Szebek Károly* csákvári evangélikus lelkész.

Mészáros Tamás az Evangélikus Egyház Nyugati (Dunántúli) felügyelője, méltatta a helyi egyházközség tagjainak folyamatos aktivitását, kérte az Úr kegyelmét és áldását az új harangra és a nemes szívű adományozókra. Kitért arra, hogy a jövőben, ha a Kossuth rádióban, a déli harangszóban ismét elhangzik, *Mohai Gábor* hangján,

hogy a toronyban hány „harang lakik”, akkor megemlíti ezt a harangot is.

Czunyiné Dr. Bertalan Judit a térség országgyűlési képviselője köszöntőjében elismerően szólt az evangélikus gyülekezetéről. Szemléletes példán mutatta be, hogy ahol az arculat rendezett, ott a lélek erős! Néhány gondolatban megemlékezett nemzeti ünnepünkről, - Augusztus 20-ról, valamint a reformáció 500 éves jubileumáról.

Az alkalom részeként megtartott közgyűlésen, *Zsebők István* a gyülekezet felügyelője ismertette az parókia tetőzetének és az orgona-szekrény felújításának költségeit, valamint a felszentelt, új harang adatait.

A harang bekerülési összege 1,5 millió Ft volt, amelyből, három család adott össze 1,2 millió Ft-ot, a többi az Egyházközség költségvetéséből pótolták. A harang minden este 7 órakor inti imára és minden vasárnap a másik két haranggal együtt hív istentiszteletre.

A lélekemelő, nagyszerű rendezvény, szeretetvendégség zárta, amelynek terítéke és választéka, méltó volt a kivételes ünnephez.

Szücs János

IGMÁNDIAK EGYÜTT

Augusztus 25-én a nagyigmánda gyülekezet elindult a már hagyománnyá érett két napos kirándulására. Első állomás a Pápai Katonai Repülőtér volt, ahol Soproni Éva zászlós vezetésével előbb egy előadás keretében, majd a helyszínen ismerkedhettünk meg az ott folyó munkával. Láthattuk a régi repülőgépeket, a tornyot és a kifutót, beülhettünk helikopterbe, s megcsodálhattuk a modern hadi tűzoltóautókat is.

Innen Sopronba mentünk, ahol egy ebédszünet után az evangélikus gyűjteményt és templomot, majd a református templomot néztük meg. Vladár Gábor Nagytiszteletű Úr a gyülekezet történetén túl a jelenét is elmondta, benne olyan érdekes adatokkal, hogy a keresztelések száma a duplája a temetéseknek, valamint hogy a gyülekezet létszáma az elmúlt 25 évben megháromszorozódott. Mint mondta, ez a város átmeneti állapotának letükröződése, de így is nagy öröm volt hallgatni, s Isten áldását kívánjuk a soproni gyülekezetek életére. Az este kellemes (és bőséges) vacsorával, majd a szálláshelyek elfoglalásával ért véget.

Másnap Ausztria felé vettük az irányt, megnéztük Kismartonban az Eszterházy-kastélyt, majd Ruszt gyönyörű városkájában sétáltunk egyet. Fertőrákosra visszatérve sétahajózáson vettünk részt a Fertő-tavon, majd egy ottani étteremben ebédelhettünk.

Innen immár a Szlovák határt átlépve Somorja gyönyörűen felújított, ősi református templomát néztük meg. Érdekes élmény volt úgy állni egy református templomban, hogy közben Árpád kori freskók néznek le ránk. Az ősi történelem ugyan akkor pezsgő mai gyülekezeti élettel párosul.

Az út végén, kissé már elcsigázottan, de töretlen lelkesedéssel néztük meg a bösi vízlépcső beton monstrumát, mely mint emberi építmény bizonyára nagyszerű, de elborzasztó módon tette tönkre a Dunának azt a szakaszát és környezetet.

Köszönjük az Úr Istennek, hogy megengedte nekünk ezt a kirándulást, s épségben vezetett minket végig rajta. Visszatekintve bennünk a sok szép emlék és a hála, s ugyanakkor már egy kicsit a jövőben nézve várjuk, milyen élményeket tartogat majd nekünk Urunk a jövő évi utunkon...

Sugár Tamás

PÓSA LAJOSRÓL, MINT HÍVŐ KÖLTŐRŐL

Jelen írásban szeretném Pósa Lajos életét egy olyan oldalról megvilágítani, amelyre még nem igazán került sor. Református költőink közé tartozik, aki egy hajszálon múlt, hogy nem református lelképásztor lett. Mindenesetre az Úr számára az irodalmi pályát szánta. Ma már talán az édesanyja is eltudná ezt fogadni. Hiszen Pósa Lajos teremtette meg a magyar gyermekirodalom alapját. Sokféle megítélés alá került már mind a személye, mind a költészete az idők során, azonban mindenképpen a református örökségünk része, aki egyelőre még köztudaton kívül esik.

Amint már említettem Pósa Lajos a magyar gyermek irodalom megalapítója. Addig a gyerekek Kosztolányi Dezső szavával élve: „A kis magyarok sokáig silány szellemi táplálékon, idegen kotyvalékon nőttek föl, németből rontott, sótalan versikéken, melyek émelygősek és főképp zeneietlenek.” Ő karjai alatt bontakozott ki Móra Ferenc, aki neki köszönheti, hogy a gyermek irodalomtól nem tért el. Pósa Lajos egyszerűsége, szelídsege, játékosága és idillikus világa belopta magát a gyermekek köré. Legalábbis amikor élt és ismerték. Azonban azóta eltűnt a köztudatból. Nem tartozik az ismert nagy költőink közé. Ha megkérdezzük egy magyar fiataalt – hogy ki volt Pósa Lajos? Lehet nem tud rá felelni. Viszont úgy gondolom, ha a mondókáira, imádságaira és gyermek verseit idézzük fel sok magyar embernek, gyermekkori

emlékei tárulnak fel. Így voltam ezzel én is. Több költeményét is ismertem, de névtelenül. Gyermekkorom emlékeihez nem csatoltam szerzőt. Például az Én Istenem jó Istenem c. verses imádságáról sem tudtam, hogy Pósa alkotás. Tudnunk kell, hogy Pósa Lajos költészete nem a mélységekről, nem az érzelmek tódulásáról és emelkedettségekről szól. Viszont ugyan ennyire fontos megismerkedni a költészet egy egyszerűbb, játékosabb formájával is – aminek ő méltó képviselője – annak ellenére, hogy elsősorban az emberek nem tulajdonítanak nagy művészetet, tehetséget ennek a műfajnak. Habár bizony nem mindenki tud úgy játszani a szavakkal, hogy az úgy fülbe másszon, mint Pósa Lajos költeményei. Így megítélése igen megszórtott a magyar irodalomban, talán ez annak az oka, hogy munkássága ma sincs teljes mértékben feldolgozva, költeményeiből alig néhány van újra kiadva.

Jó lenne újra elő venni ezeket a versikéket! Nagyszüleink jóllehet még ezeken nőttek fel. Ezt segítve szeretnék havonta közölni Pósa verseket néhány rövid életrajzi érdekességgel a Hét Határ újságban. Így Pósa Lajosról is egyre többet tudunk meg, illetve rég elfelejtett verseiből mi magunk is gazdagodhatunk.

Deák László Olivér

JÉZUSÉ VAGY ?

Idei évben második alkalommal szerveztük meg a dadi ifjúsági csoport táborát. 10 lelkes fiattalál tölthettünk el 5 napot a Balaton szívében, Zamárdiban, amely úgy gondolom, mindenki számára nagy élmény volt. A tábor központi kérdése így hangzott: „Ki mered mondani: Jézusé vagyok?“, amelyre a lelki alkalmakon kerestük a választ. Ezen belül témáink voltak a kudarcok, az imádság, a csodák, miképpen használ minket Isten, lelki töltetkezés, feladás veszélye, örök élet és az engedelmeség. Az áhítatok után mindig 3 kiscsoportra oszlott a csapat, ami lehetővé tette a meghittebb, bensőségesebb hangulatot. Emiatt könnyebb volt megnyitni és megosztani a többiekkel személyes életünk, a napi témához kapcsolódó történéseit. Így lehetett az, hogy megtanultuk, mi is az az imaközösség, és alkalmanként együtt adhattunk hálát Istennek a tábor áldásaiért. Személy szerint azok a beszélgetések voltak a kedvenceim, amelyek szűkebb körben, négyszemközt zajlottak.

Jó volt érezni Isten jelenlétét! Természetesen zamárdi strandját is

meglátogattuk, a fürdés a meleg időben mindenkinek felfrissülést adott. Kedden komppal utaztunk át Tihanyba, ahol a sok gyaloglás és a meleg ellenére, úgy gondolom, új élményekkel gazdagodhattunk. A hét meglepetés programja volt a siófoki Bebo Aquapark, ahová csütörtökön látogattunk el. Ez a vízi kalandpark egy felfújható pályából állt, ahol a gyerekek próbára teheték ügyességüket. Emellett kirándultunk is

egyed, a zamárdi Köhegyi kilátóhoz vezetett az utunk, ahová a nagy emelkedőt megmászva lenyűgöző kilátás tárult elénk. Úgy érzem ennek a tábornak erős csapatépítő hatása volt, és Isten kegyelméből áldott hetet tölthettünk együtt, ami –bízom benne- szeptemberben érződni fog az ifjúsági alkalmakon is.

Takács Vivien

PÓSA LAJOS (1850-1914) TANÁR, KÖLTŐ, SZERKESZTŐ

IMÁDSÁG

Hálát adok, én Istenem,
Hogy jószágod dicsérhetem.
Őrző szemed mindig rajtam,
Soh'se hagysz el semmi bajban.

Gondod van egy harmatcsepre,
Mint a zúgó tengerekre.
A kis bogárt csak úgy látod,
Mint az egész nagy világot.

Ha nézek a csillagokba:
Téged dicsér mind ragyogva...
Én is, én is gyöngye porszem,
Veled kelek, veled fekszem,
Te vagy lelkem foglalója:
Mindnyájunknak édes atyja!

10 ÉVES A DADI REFORMÁTUS ISKOLA

Lapzárta után, 2017. szeptember 3-án tartották a hálaadó istentiszteletet a dadi református iskola alapításának tizedik évfordulóján.

Az esemény egyben ünnepélyes tanévnnyitó is volt, melyen az igei szolgálatot Steinbach József, a Dunántúli Református Egyházkerület Püspöke végezte. Imádságot mondott Köntös László főjegyző.

Az iskolát levélben köszöntötte Czunyiné dr. Bertalan Judit országgyűlési képviselő.

A tanévnnyitó keretében megköszöntötték az iskola valamennyi eddigi igazgatóját.

Az új elsősök nyakkendőjének felkötésével zárult a színvonalas és felemelő ünnepség.

Az eseményről a következő számban részletesen beszámolunk!

ENGEM IS SZERET AZ ÚR ?

mögötti kertben. A nagy meleg után áldás volt a hűsítő éjjeli eső. Ebben a hat napban azonban valami egészen mással is ismerkedtek a gyerekek. Bibliai történeteken keresztül megismerhették Isten öröm üzenetét. A csodálatos halfogás üzenete: Szeretlek, még akkor is, ha elszúrtad. A lábmosás, Jézus megmossa a tanítványok lábát, ennek üzenete: Szeretlek, szeress Te is úgy, ahogy megmutattam! Péter háromszor tagadja meg Jézust, ennek üzenete: Szeretlek, ezért bízok benned, és feladatod bízok Rád! A sánta meggyógyítása az Ékes kapunál, ennek üzenete pedig: Szeretlek, vállalj fel! Így ismerhették meg azt az öröm üzenetet, ami minden napon velük volt a táborban „Engem is szeret az Úr”.

Én is részt vettem a táborban, mint segítő, és megtapasztaltam, hogy ez mennyire formálja a gyerekeket. Segítőkések voltak, ha koszos poharak mosogatásáról volt szó. Ki merték mondani, miért és mit szeretnek a másik emberben. Meg tanulták, mit jelent a biznyságtétel. Örömmel énekeltek, és kértek újra és újra dalt, hogy énekeljük el, mert volt kedvencünk is. Közösen is tanultunk eddig ismeretleneket. Egyszerűen ebben a táborban jó volt jelen lenni, látni, hallani, érezni, hogy ahol Isten, ott szükség nincsen.

Varga Dóra

Az idei napközi gyermektábor Dadon, július 31. és augusztus 5. között került megrendezésre. Sok-sok gyermek töltötte meg jó kedvvel, energiával, nem csak a templom udvarát és a templomot, hanem az alsó iskola tornatermet és az akadályverseny során a felső iskola udvarát, és a közeli játszótérrel is. Nem csak dadi, bokodi, kömlödi, oroszlányi, szákszendi, császári gyermekek vettek részt a táborban, hanem Ácsról, Budapestről, sőt Zalaegerszegről is voltak visszatérő táborozók. A nagy melegre való tekintettel a szerve-

zők gondoskodtak a nagy mennyiségű folyadékpótlásról és a gyermekek nagy örömeire a vízzel kapcsolatos játékokról is. Sárkányhajózás a tatai Öreg tavon már szinte elmaradhatatlan része a programoknak, vízbomba csapatjáték, tűzoltó autó segítségével hab parti, vízi pisztolyos célba lövés, ezekben a játékokban senki nem maradt szárazon. Az utolsó délután a szülőket is vendégül láttuk, és velük együtt vettünk részt a tatabányai Kincső zenekar előzenés táncházán. A tábor a 6. napon, szombaton sátorozással zártuk, a templom

REFORMÁCIÓ 500 EMLÉKTÚRA

*A Reformáció 500. évfordulóján,
Gyalogolva /
futva /
nordic walkiggal / kerékpárral,*

**Időpont: 2017.
szeptember 16.**

**szombat
Útvonal:**

**Császár – Szákszend –
Kocs**

Bővebb információért érdeklődjön a Református Lelkészi Hivatalban, vagy a **06-30-446-2118 telefonszámon,** illetve az alábbi honlapot felkeresve:

www.kocs.refdunantul.hu

Három gályarab prédikátort adott gyülekezetet összekapcsolva, a gályarabok emlékhelyeit felkeresve.

Táv: gyalog és futva
18,5 km,
kerékpárral 33 km

TESTVÉRGYÜLEKEZETI TALÁLKOZÓ ERDÉLYBEN

Az angyalosi testvérgyülekezet meghívására utaztunk Erdélybe, Székelyföldre.

Településköszöntő tábla - mely érkezésünkre készült el - örvendeztette meg küldöttségünket, amikor megérkeztünk

lásunkat. Céhek, vargák és udvarterek városának nevezik, olyan településszerkezetet jelöl, mely jellegzetes, és a maga nemében egyedülálló. Itt fogyasztottuk el az ebédet, mintegy 47-en.

A nagyon finom és bőséges ebéd

Rokosz Zsigmond gondnokunk köszöntötte a gyülekezetet és átadta a Dadi gyülekezet köszöntését és ajándékát. Nagytiszteletű Mátyás István lelkes köszönete után a gyülekezet ének-kara zsoltárokat énekelt.

Nemzeti imádságaink a Himnusz és a Székely himnusz éneklésével zárult az Istentisztelet. Megható, és lélekben gazdagító érzéssel, boldogan, ugyanakkor könnyes szemmel, mégis mosolyogva jöttünk ki a templomból.

A vasárnapi ebéd a vendéglátó családnál volt, ízletes és bőséges, érződött, hogy szeretettel készítették a háziasszonyok. A délután baráti látogatásokkal, kapcsolat ápolásával telt.

Kulturális élményben részesültünk vasárnap este. Színvonalas, vidám színjátékkal szórakoztattak a lelkeszházaspár és a gyülekezet fiataljai.

Testvérgyülekezeti találkozóink a templom előtti téren zárult, a hagyományokhoz híven a Székely himnusz éneklésével.

A viszontlátás örömeiben bízva köszöntünk el egymástól: ha Isten is úgy akarja és élünk, találkozunk Dadon 2019-ben. (Mert testvérkapcsolatunkban ez is hagyomány, hogy két évekenként találkozunk.)

A találkozóra utazók nevében köszönöm: Sárközi Zoltán és Sárköziné Csonka Zitának, hogy megszervezték a testvérgyülekezeti találkozót.

Útban Angyalos felé, majd hazafelé is, csodálatos természeti tájakra kirándultunk vezetésükkel, mint: Kiskohi medve barlang, az Aranyos völgye, Torockó, Tordai hasadék, Tordai sóbánya, Gyilkos-tó, Békás szoros, Székelyvarság, nem utolsósorban, a Fogarai havasok. Utunk során ismét megtapasztaltuk az Erdélyi-Székely falusi turizmus szíves vendéglátását, Torockón és Székelyszentléleken – Bogárfalván.

Utazásunkat Isten Áldása kísérte és fogta a kezünk, míg megérkeztünk.

**Csillag Istvánné
Dad**

Angyalosra, testvérgyülekezetünkhöz: 2017. július 21-én, kora este.

A szeretetteljes fogadtatást, mellyel vártak minket, elmondani nehéz, hiszen mindnyájunkat megérintett, barátokként, rokonokként, szeretettel üdvözöltek bennünket.

A testvérkapcsolat huszonnégy éve kezdődött, szüleink építették ki. A generációkon átívelő, szeretetteljes kötődést, gyermekeink folytatják. Ezt bizonyítja, hogy a 27 fős küldöttségünk közül csaknem fele 10-20 éves fiatal volt. Mely reménységgel tölt el mindnyájunkat a jövő testvérkapcsolat folytatásában.

Gyülekezeti találkozó révén, és a nagy melegre való tekintettel a szépen felújított templomban köszöntött bennünket nagytiszteletű Mátyás István lelkes. Székely hagyományoknak megfelelően, kürtöskaláccsal és pálinkával kínáltak. A vendéglátóinknál folytatódott a vacsora és az éjszakába nyúló beszélgetés. Közös kirándulást szerveztek Csemánontba, a Székely Nemzeti Múzeum Falumúzeumba. Kézdivásárhelyen folytattuk tovább székelyföldi kirándu-

után, közös kirándulásunkat, Székelyföld egyik legvonzóbb természeti látványossága a Szent Anna-krátertóhoz folytattuk, ahol lehetőség volt fürdőzésre, sőt medvét is láttunk! Akik még nem voltak, bejárhatták a Mohos-tőzeplápot is.

A napot „tokányolással” folytattuk - ahogyan Angyalosi testvéreink neveztek-, mely nagyon finom étel, és jó kedvű beszélgetéssel, mulatozással tették felejthetetlené.

Vasárnap délelőtt, Istentiszteletre hívogattak a harangok. Nagytiszteletű Kovács Tamás dadi lelkes hirdette az ígét az Efézusi levél 4,7-15 alapján.

„Örülök, hogy több, mint 10 év után ismét itt lehetek, és szolgálhatok közöttetek. Örömmel vagyunk itt, és most ezekben a percekben a dadi gyülekezet is több mint 800 km-re innen ránk gondol. Jó, hogy így együtt figyelhetünk Isten ígéjére. Jó közösségben lennünk. Miért jó? Azért mert erre hivatott el minket a mi Urunk Jézus Krisztus. Ez az Ő akarata.” Ezekkel a gondolatokkal kezdte meg lelkipásztorunk az igehirdetést.